

Vogels kijken langs De Digitale Snelweg 74

Peter Meijer

Technische illusies

Het is mooi dat vogels uitgerust kunnen worden met een zender. Dan kun je nagaan hoe ver en hoe lang ze vliegen. Zo vond Klaas van Dijk op de website <http://sovon.nl/default.asp?id=408> informatie over de projecten met dergelijke onderzoeken. Via die website kun je ook naar <http://www.gosetrack.nl>. Daar waren onder andere ook gegevens te vinden over een Brandgans die naar de Verenigde Staten vloog en daar tot in de omgeving van Baltimore (Maryland) kwam. Er was echter een klein probleem: het signaal was niet goed te volgen.

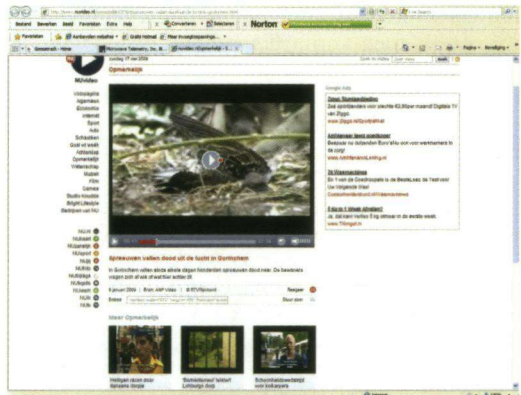
Trinus Haitjema gaf een reactie vanuit Estland: 'Dat was mij ook al opgevallen. Bij het nagaan blijken de signalen te komen uit een gebouw op 100 Columbia Parkway in Columbia (Maryland). Op dit adres is gevestigd: Microwave Telemetry, een maker van satellietzenders (zie ook: <http://www.microwavetelemetry.com/>). De zender is van een vogel die in Zweden dood is gevonden en die blijkbaar voor reparatie naar de VS terug is gestuurd. Grappig is dat het signaal gewoon doorgaat, onbedoeld kunnen hierdoor rare 'trekroutes' ontstaan. Je kunt ook zien dat de zender al in vier verschillende ruimtes in het kantoor is geweest. De zender werkt in ieder geval nog goed'.

Spreeuwenmysterie

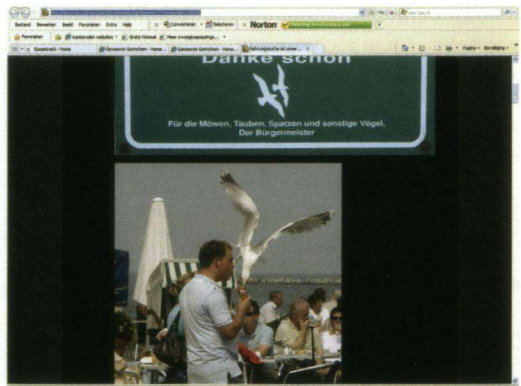
Op de website: <http://www.nuvideo.nl/opmerkelijk/22384/spreeuwen-vallen-dood-uit-de-lucht-in-gorinchem.html> wordt gemeld dat honderden Spreeuwen in Gorinchem nabij een wooncomplex dood uit de

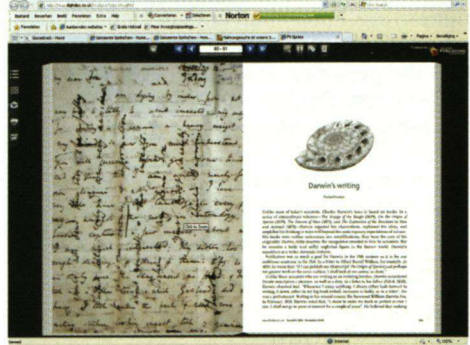
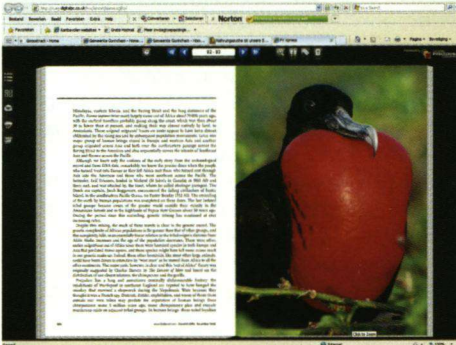
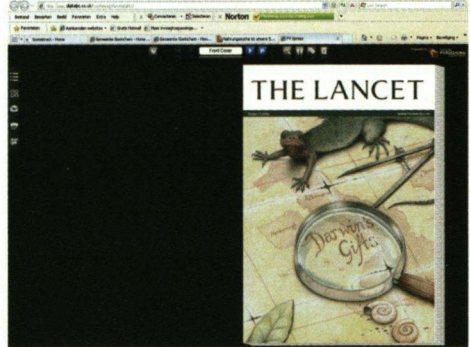
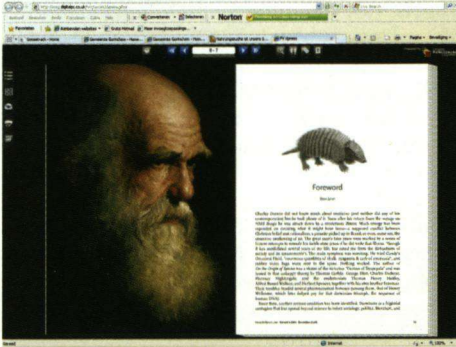
Op de website van Goosetrack.nl worden ganzen op de voet gevolgd. Er is dan ook veel informatie te vinden over het trekgedrag van ganzen.

In Gorinchem vielen Spreeuwen dood uit de lucht. Aanvankelijk werd verondersteld dat zij waren vergiftigd, maar na onderzoek aan de slachtoffers kon dat niet worden bevestigd.

Ook meeuwen hebben af en toe wel eens behoefte aan een heerlijke verkoeling.

The Lancet bracht een themanummer uit over Charles Darwin. Het nummer is te vinden op internet.

lucht vallen. De politie heeft al een brief rondgestuurd, waarin gemeld wordt dat men aan vergiftiging denkt. Op haar website: <http://www.gorinchem.nl/content.jsp?objectid=36348> schrijft de gemeente dat 'de verzamelde dode vogels zijn afgevoerd via de afdeling Reiniging van de gemeente Gorinchem. Een aantal vogels is door de politie voor nader onderzoek opgestuurd. Rond twaalf uur op vrijdag 9 januari kwam de uitslag van het onderzoek binnen. Het bleek dat de spreuwen gezond waren. Ze waren niet ondervoed en dat impliceert dat ze hoogstwaarschijnlijk voldoende voedsel hebben kunnen vinden tijdens de koude dagen. Uit het onderzoek zijn geen sporen van vergiftiging gebleken. Tot slot waren de maagjes van de vogels leeg. Dat is vreemd en zou alsnog kunnen wijzen op vergiftiging. Gewoonlijk gaan de dieren daardoor braken. Dat zou de oorzaak kunnen zijn van de lege maagjes. Dit zijn echter allemaal veronderstellingen. Het enige dat we zeker weten, is dat er geen sporen van vergiftiging in de vogellijkjes zijn gevonden'.

Lekker, een ijsje

Rob Buiten wijst op gepubliceerde foto's van Zilvermeeuwen die ijsjes stelen van voorbijgangers. Waar stond dat ook weer? Trinus Haitjema weet het te vinden: <http://www.nexusboard.net/showthread.php?siteid=6471&threadid=298208>. Mooie foto's van ene Jörn K.

Darwinjaar

Op de link: <http://mag.digitalpc.co.uk/fvx/lancet/darwingsgifts/> kunt u een speciaal nummer van 'The Lancet' bekijken. Dit nummer is natuurlijk geheel gewijd aan Charles Darwin die dit jaar tweehonderd jaar geleden geboren werd. U kunt het themanummer eventueel ook downloaden. Met dank aan 'ornitho-historicus' Ruud Vlek.

Jacht

Dat er gejaagd wordt en dat jacht wettelijk mag of soms gedoogd wordt, is al afschuwelijk genoeg. Een mededeling van Hanneke Huiskamp zorgde bij diverse e-mailers voor verstandsverbijstering. Zij schreef: 'Duke Faunabeheer uit Lelystad

mag ingevolge een vergunning van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit onbeperkt en zonder enige mogelijkheid tot controle elf soorten vogels vangen en doden in alle gebouwen van Nederland. Het gaat om de volgende soorten:

Ekster, Huismus (nota bene Rode Lijstsoort), Kauw, Kokmeeuw, Zwarte Kraai, Merel, Roodborst, Zwarte Roodstaart, Spreeuw, Turkse Tortel en Zilvermeeuw. Verder vermeldt Faunabescherming het volgende: 'Tevens mag de firma Duke door de minister aan de firma verleende ontheffing doorschuiven aan willekeurige personen. Een kopietje van de personalia van die personen aan de Dienst Regelingen, Postbus 19530 in Den Haag is voldoende om door Duke geselecteerde personen handelingen te laten verrichten die in strijd zijn met de Flora- en faunawet'. Dit moet toch acties waard zijn.

Nogmaals jacht

De video, die u via onderstaande link kunt zien, toont het legaal vangen van Kieviten in het dal van de rivier de Aisne in Noord-Frankrijk: <http://www.youtube.com/watch?v=UJZ40T5Xdm0>. U kunt hiertegen protesteren via: http://www.komitee.de/en/index.php?youtube_france. Waar zijn de tijden dat wij tegen al dit soort excessen protesteerden? Het is onbegrijpelijk. In Oostenrijk willen ze roofvogels schieten, in Frankrijk vangen ze Kieviten en Goudplevieren. Heel veel protestmails helpen hopelijk. Dat kan ook via de genoemde website. En dan te bedenken dat de populatie Kieviten in Europa met 50% is afgenomen! Dat getal was toch goed voor opname op de Rode Lijst? Althans bij de Huismus zeker. Adri de Groot meldt in een bericht: 'Toch de parlementaire weg maar bewandeld: ik heb contact opgenomen met Europarlementariër Bas Belder, die daadwerkelijk al meer actie heeft ondernomen, nadat ik hem informatie had gestuurd. Hij heeft beloofd dat zijn fractie over dit onderwerp gaat praten, vanuit de houding dat dit niet mag voorkomen en dat hij actie wil ondernemen.' Op http://www.proact-campaigns.net/proact_france/stone_traps_2009.html is te zien hoe jagers vogels vangen met behulp van stenen vallen. Afschuwelijk!

Vogels van de wereld

Informatie over vogels van de wereld is te vinden op: <http://www.worldbirdinfo.net>. Altijd handig zo'n website. John Penhallurick (86 Bingley Crescent, ACT 2615 Fraser, Australië) houdt deze website al jarenlang actueel.

Knobbelzwanen te koop

In het kader van de volgend jaar te publiceren 'Atlas van de Noord-Hollandse Broedvogels' heb ik op mij genomen de Knobbelzwaan te beschrijven. Ik verzameld allerlei gegevens over deze soort en ik wilde ook weten welke ringmeldingen er zijn. Daartoe raadpleegde ik de website van het Vogeltrekstation: <http://www.vogeltrekstation.nl/>. Op deze website kun je een kernwoord invullen om te zien of er informatie is. Ik vulde netjes de 'Knobbelzwaan' in en Google meldde mij diverse plaatsen waar ik iets kon vinden. Wat schetst mijn verbazing: aan de rechterkant van de items staat een sponsor van deze pagina of de website de firma Hoogendoorn: <http://www.dierenhandelhoogendoorn.nl/>. Deze firma biedt nota bene ook Knobbelzwanen te koop aan: 'Knobbelzwaan aanschaffen? Grote collectie, circa vijftig zwanen. Zeer goede begeleiding!' Mijn eerste vraag was of dit de goedkeuring van het Vogeltrekstation had. Gelukkig bleek dit niet zo te zijn. Ik kon Gerrit Speek met een afdruk van het scherm van mijn monitor overtuigen. Verder las ik in de Flora en faunawet en ik vroeg mij af hoe dit kan? Ook tamme vogels vallen onder deze wet. Ik weet het even niet meer.

Nieuwe vogelsoort in China

Guus van Duin uit Amsterdam ('G' voor intimi) wijst ons op het volgende nieuws: 'Bangkok, 29 januari 2008 (AP) - In een netwerk van ondergrondse grotten in Zuidwest-China is een nieuwe vogelsoort ontdekt die lijkt op de Winterkoning. Dat heeft Nigel Collar van BirdLife International donderdag naar buiten gebracht. De ontdekking wordt op naam geschreven van de Chinese ornithologen Zhou Fang en Jiang Aiwu, die het bruine vogeltje met witte vlekken voor het eerst signaleerden in 2005. Zij hebben sindsdien bevestigd dat het gaat om een nieuwe soort, een ondersoort van de Timalia's, een familie

die behoort tot de zangvogels. Ze noemen het vogeltje Nonggangtataelaar *Stachyris nonggangensis*, naar het Natuurreservaat Nonggang waar de vogel is gevonden. Vorig jaar werd voor het eerst een formele omschrijving gepubliceerd in The Auk, het tijdschrift van de American Ornithologists' Union. Het vogeltje geeft de voorkeur aan lopen boven vliegen en brengt de meeste tijd door met het zoeken naar insecten. Er zijn tot dusver ongeveer honderd exemplaren gezien.

De vondst wordt opwindend genoemd, omdat ze bewijst dat er in China nog nieuwe vogelsoorten te ontdekken zijn. Collar wijst erop dat China nooit geëxploreerd is, zoals bijvoorbeeld de voormalige Britse kolonie India. Het land zou nog moeilijk toegankelijke gebieden hebben met mogelijk tientallen onbekende vogelsoorten. Het ontstaan van een nieuwe middenklasse in China heeft mede tot gevolg dat er steeds meer vogelaars komen.

Zie ook de link: <http://www.bioone.org/doi/full/10.1525/auk.2008.06099>. Wie het artikel wil hebben kan een pdf-bestand downloaden: http://www.chinabird.org/news/Nonggang_Babbler.pdf of mailen naar: zhoufang@gxu.edu.cn. Met dank aan Klaas van Dijk en André van Loon. Pier Veling vond zelfs dat er al een geluid opgenomen is van deze soort: <http://www.xeno-canto.org/asia/browse.php?query=nonggang>.

Haakbekken

Tussen 16 en 20 november 2004 zaten er twee Haakbekken in Beijum (stad Groningen). Veel mensen bekeken deze vogels, terwijl uw auteur goed werk verrichtte voor zwerfkinderen in Hyderabad, India. De vogels hadden er voor mij nog wel tot begin december mogen zitten, maar ik miste deze waarneming helaas. Wat schetst echter mijn verbazing: 'Beide vogels zijn op de zondagochtend na de laatste waarnemingsdag op illegale wijze gevangen (een misdrijf waarop een flinke boete en/of gevangenisstraf staat). Het mannetje Haakbek ging vrij snel dood en is vervolgens in handen gekomen van een preparateur die de vogel heeft opgezet (ook dus een misdrijf, gepleegd door deze preparateur). Vervolgens zag iemand deze Haakbek staan en heeft hem van de

preparateur gekocht (ook al weer een illegale activiteit van de preparateur). De opgezette Haakbek staat momenteel op de schoorsteenmantel van de koper (heling? bewust illegale zaken kopen?). De preparateur is dezelfde die ook 'de' Dunbekwulp van Noordwest-Duitsland heeft opgezet'. Dit schrijft Klaas van Dijk op 15 februari. De discussie is te vinden op: <http://forum.waarneming.nl/forum/index.php?s=5850969f79c6238b733ef6c27161d9cf&showtopic=69710>. Op dit moment is er iemand die dus een opgezette Haakbek heeft staan. Deze persoon blijkt zich niet de 'trotse bezitter' te willen noemen. Hij is er helemaal niet blij mee. Het Natuurhistorisch Museum van Groningen mogelijk wel!

Arnoud B. van den Berg ziet dat deze praktijken de laatste jaren toenemen. Waarnemingen worden direct gepubliceerd in alle onschuld, maar de gebruikers van deze websites smeden in het volle daglicht (of het licht van de lampen) hun snode plannen. Gelukkig kon Justin Jansen op 16 februari melden dat hij de preparateur en de eigenaar van de 'vermeende' Haakbek heeft gesproken. Zij hebben beiden onderzoek gedaan aan de vogel. 'Het betreft hier toch echt een kooivogel met papieren geringsd in 2002 (als jong waarschijnlijk). Er is te zien dat de vogel met caroteen gevoerd is en de ring is natuurlijk aangebracht, niet met geweld. Ook lijkt de vogel qua foto's niet op één van de Groningse vogels (het gaat maar over één Haakbek). Deze vogel heeft een gevangenschapring uit dat jaar en is in bezit van de benodigde papieren'. Toch is nog lang niet iedereen overtuigd door dit verhaal. Hopelijk wordt het verhaal bevestigd of komt de echte waarheid toch boven tafel.

Psychologie van het waarnemen

Nog steeds houdt de waarneming van tien Renvogels op 12 september 1969 de gemoederen bezig. De laatste keer was dat tijdens een boeiende lezing die werd verzorgd door Wim Janssen, Wim Wiegant en Leo Heemskerk. Die lezing is te vinden op de informatieve website van Leo Heemskerk: <http://deceptiontours.nl/index.php/De-weekenden/2009/De-psychologie-van-de-foute->

Links: de veldschets van een juveniele Renvogel van De Hamert (tekening: P.A. Hens), naast de afbeelding van de Renvogel uit Hollom P. A. D. (1968): The Popular Handbook of British Birds, H. F. & G. Witherby, London.

determinatie.html. De auteurs wijzen onder andere op beschrijving van de waarneming die Piet Hens deed. Op de website is te lezen: 'Eén van de bekendste 'veld'schetsen van Nederland, die van de juveniele Renvogel (één van een groep van tien) van De Hamert, in september 1969. Deze veldschets is overduidelijk niet in het veld gemaakt. De slagpennen, die normaal in het veld niet of nauwelijks te zien zijn, lijken angstig veel op die van de vogel die is afgebeeld in de 'Concise Guide to British Birds', destijds het enige boek waar een juveniele Renvogel in was afgebeeld. In de veldschets vallen de lage begroeiing, de merkwaardige zichtbaarheid van de slagpennen (horen onder de tertials te vallen) en de lichte slagpennetoppen (heeft een juveniele

Renvogel helemaal niet!) op'. Een interessante reactie. Ook de 'Keizerarend' van Ommen kwam weer ter sprake.

Mocht u mij op zaken willen attenderen of naar aanleiding van bovenstaande reageren, dan kunt u mij bellen of schrijven. Mijn website vindt u op: <http://www.petercmeijer.nl>. Hier vindt u een link naar *het Vogeljaar* en de genoemde links uit de rubriek 'Vogels kijken langs De Digitale Snelweg'. Ook de websites van vogelaars en vogelorganisaties kunt u er vinden.

■ P.C. Meijer, Mossel 16, 1775 JB Middenmeer. (0227) 50 35 59, e-mail: digitalesnelweg@petercmeijer.nl.